

**ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ ΣΥΛΛΟΓΩΝ ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ
ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΑΠΟ ΦΩΤΟΒΟΛΤΑΪΚΑ (ΠΟΣΠΗΦ)**

**ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗ ΕΠΙ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ
ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ & ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
ΓΙΑ ΤΟΝ ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟ ΤΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ**

Θεσσαλονίκη,
18.03.2020

Συμμετέχουμε στη διαδικασία της δημόσιας διαβούλευσης που έχει εκκινήσει το υπουργείο Περιβάλλοντος & Ενέργειας, διατυπώνοντας τη γενική εκτίμηση ότι το νομοσχέδιο για τον εκσυγχρονισμό της περιβαλλοντικής νομοθεσίας κινείται προς τη σωστή κατεύθυνση.

Πολύ ορθά, κατά την κρίση μας, τίθενται δεσμευτικές προθεσμίες, όσον αφορά στη χορήγηση συγκεκριμένων αδειών. Δεν είναι αποδεκτό να απευθύνεσαι σε δημόσια υπηρεσία, για να αιτηθείς και να λάβεις άδεια, αλλά να περιμένεις επί μήνες, για να αποσπάσεις απάντηση. Δεν είμαστε σε θέση να γνωρίζουμε εάν οι προθεσμίες που ορίζονται, βάσει των διατάξεων του κείμενου νομοσχεδίου, είναι ή όχι εφικτό να τηρούνται, αλλά σε κάθε περίπτωση επιβάλλεται να ισχύουν δεσμευτικές προθεσμίες. Οι δημόσιες υπηρεσίες οφείλουν να μεριμνούν, ώστε να καθορίζουν τις εσωτερικές διαδικασίες τους και να προσδίδουν σ' αυτές σαφή στόχο, τον οποίο έχουν την υποχρέωση να εκπληρώνουν. Και το παρόν νομοσχέδιο παρέχει το στόχο αυτόν.

Παρά ταύτα, αισθανόμαστε υποχρεωμένοι να διατυπώσουμε τις ενστάσεις μας και να διαμαρτυρηθούμε, διότι **η θέσπιση δεσμευτικών προθεσμιών**, ενώ ισχύει για τις εγκρίσεις περιβαλλοντικών όρων, για τους μεγάλους σταθμούς, **δεν ισχύει για τους μικρούς σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας**.

Έχουμε πολλές φορές προτείνει στο υπουργείο σας, αναφερόμενοι στη νέα διαδικασία για τη δυνατότητα εγκατάστασης σε γη υψηλής παραγωγικότητας, να ισχύει σαφής χρονική προθεσμία. Ακόμα καλύτερα, όπως έχουμε ζητήσει, θα μπορούσε να γίνεται σχετική γνωστοποίηση προς τη Διεύθυνση Γεωργίας της οικείας Περιφερειακής Ενότητας και, μόνον όταν το ποσοστό καλυφθεί, να αποστέλλει η Διεύθυνση Γεωργίας επιστολή προς τον ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ και τον ενδιαφερόμενο. Αλλιώς, οι παραγωγοί μπορεί να χρειαστεί να περιμένουν μήνες, για να λάβουν τη σχετική βεβαίωση και να προχωρήσουν.

Επιγραμματικά: η διαδικασία της απλοποίησης θα πρέπει να συμπεριλάβει **και τους μικρούς φωτοβολταϊκούς σταθμούς - όχι μόνον τους μεγάλους σταθμούς**.

Παρατηρήσεις σε επιμέρους άρθρα του νομοσχεδίου:

A. Αυτοί που **ΣΗΜΕΡΑ** δεσμεύουν ηλεκτρικό χώρο, χωρίς να έχουν εξασφαλίσει την απαιτούμενη γη, για να αναπτύξουν τη σχεδιαζόμενη επένδυσή τους, είναι αυτοί που κατά πάσα πιθανότητα **ΑΥΡΙΟ** θα ακυρώσουν την επένδυσή τους. Έτσι, όμως, θα στερήσουν τη δυνατότητα να ολοκληρωθεί μία άλλη, ρεαλιστική επένδυση.

Προτείνουμε όσοι καταθέτουν αιτήσεις στη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας (ΡΑΕ) για χορήγηση άδεια παραγωγής, **να ελέγχεται ότι πράγματι διαθέτουν νομίμως συνταχθέντα μισθωτήρια συμβόλαια**, έχοντας συμβληθεί με τους ιδιοκτήτες αγροτεμαχίων (*ιδιωτικό συμφωνητικό και βεβαίωση καταχώρησης στο Taxinet*). Σε διαφορετική περίπτωση οι αιτήσεις τους θα πρέπει να απορρίπτονται αυτομάτως από το σύστημα.

B. Αύξηση του ορίου απαλλαγής από την υποχρέωση έγκρισης περιβαλλοντικών όρων, όσον αφορά στους ιδιοκτήτες/κατόχους φωτοβολταϊκών πάρκων ισχύος έως 1 MW.

Η πρόταση αυτή έχει υποβληθεί και από άλλους φορείς. Δεδομένης της εξέλιξης της τεχνολογίας και του διπλασιασμού της ισχύος των φωτοβολταϊκών πλαισίων, σε σχέση με την προηγούμενη πενταετία, η έκταση που απαιτείται σήμερα για φωτοβολταϊκό σταθμό ισχύος 1MW είναι περίπου η ίδια με αυτήν που απαιτούνταν πριν από μία πενταετία για την κατασκευή φωτοβολταϊκού σταθμού ισχύος 500KW. Έτσι, η επίπτωση που έχει σήμερα στο περιβάλλον ένας φωτοβολταϊκός σταθμός ισχύος 1MW είναι αντίστοιχη με την επίπτωση ενός φωτοβολταϊκού σταθμού ισχύος 500KW προ πενταετίας.

Για τον ανωτέρω λόγο προτείνουμε η απαλλαγή υποχρέωσης έγκρισης περιβαλλοντικών όρων να ισχύει για φωτοβολταϊκούς σταθμούς ισχύος έως 1MW.

Γ. Κορεσμός δικτύου. Η έλλειψη ηλεκτρικού χώρου θα ανακόψει πολύ σύντομα τη δυνατότητα των μικρομεσαίων επενδυτών να προβούν σε νέες επενδύσεις. Για το λόγο αυτό απαιτείται **να επεκταθούν, χωρίς καθυστέρηση, οι υφιστάμενοι υποσταθμοί του ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ.**

Όπως ήδη γνωρίζετε, η χωρητικότητα του συστήματος του ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ σε όλη τη χώρα έχει οδηγηθεί κυριολεκτικώς «στο κόκκινο». Η κατάσταση αυτή συνιστά, κατά βάση, σημαντικό πλήγμα για τους μικρομεσαίους επενδυτές, καθώς οι μεγάλοι επενδυτές έχουν τη δυνατότητα να δημιουργήσουν νέο ηλεκτρικό χώρο κατασκευάζοντας υποσταθμούς.

Πρακτικώς, είναι αδύνατον να συγκεντρωθούν 200 μικροί παραγωγοί, να συνεννοηθούν μεταξύ τους και να προχωρήσουν στην κατασκευή υποσταθμού ισχύος 100 MW. Για το λόγο αυτό, οι μικρομεσαίοι

παραγωγοί είναι σήμερα απολύτως εξαρτημένοι από τις δυνατότητες του ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ.

Εάν ο ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ δεν επεκτείνει τους υποσταθμούς του κατά τους επόμενους τρεις (3) έως έξι (6) μήνες, τότε κατ' ουσίαν κανένας μικρομεσαίος επενδυτής δε θα λαμβάνει όρους σύνδεσης. Έτσι, η εκπλήρωση των στόχων του Εθνικού Σχεδίου για την Ενέργεια και το Κλίμα (ΕΣΕΚ) θα αποτελέσει έργο των μεγάλων επενδυτών, οι οποίοι θα ζητούν ad hoc ρυθμίσεις, για να κατασκευάσουν τους δικούς τους σταθμούς.

Συνεπώς, εάν η κυβέρνηση δεν επιθυμεί οι μικρομεσαίοι να συμμετάσχουν στο νέο κύμα φωτοβολταϊκών επενδύσεων, δε χρειάζεται να κάνει απολύτως τίποτα. Απλώς, ας αφήσει τα πράγματα να κυλήσουν ως έχουν.

Επειδή, ωστόσο, η ΠΟΣΠΗΕΦ πιστεύει ότι στους στόχους της κυβέρνησης συγκαταλέγεται και αυτός για τη συμμετοχή μικρομεσαίων στις νέες επενδύσεις σε φωτοβολταϊκές εγκαταστάσεις, θα πρέπει να επιτραπεί στον ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ να επεκτείνει τους υφιστάμενους υποσταθμούς του ή να παραχωρηθούν σ' αυτόν κίνητρα, για να το πράξει. Στη συνέχεια, με βάση τις μελέτες επέκτασης, ο ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ θα πρέπει να προχωρήσει στην έκδοση όρων σύνδεσης για πάρκα ισχύος έως 1MW.

Βεβαίως, επειδή η κατασκευή υποσταθμών είναι εκ των πραγμάτων χρονοβόρα διαδικασία, θα πρέπει να ληφθεί μέριμνα, ώστε, όταν για τη σύνδεση ενός πάρκου θα απαιτείται επέκταση ή κατασκευή νέου υποσταθμού, η τιμή να «κλειδώνει», μέχρι να τεθεί σε λειτουργία ο εκάστοτε υποσταθμός. Ανάλογη ρύθμιση είχε θεσπιστεί με το ν. 4093/2012, κυρίως για τα πάρκα με ισχύ μεγαλύτερη των 10MW. Χάρη σ' αυτήν τη ρύθμιση, η τιμή παρατεινόταν για δώδεκα (12) μήνες από τη δημοσίευση του νόμου, όταν για τη σύνδεση των πάρκων απαιτούνταν κατασκευή υποσταθμού μέσης τάσης ΥΤ/ΜΤ. Το «κλειδί» για την εφαρμογή των εν λόγω προτάσεων είναι αφενός μεν να επιτραπεί στον ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ να μετακυλήσει το κόστος επέκτασης στους φωτοβολταϊκούς σταθμούς που θα συνδεθούν, αφετέρου δε να καταργηθεί η ΕΠΟ για την επέκταση υφιστάμενου υποσταθμού του ΔΕΔΔΗΕ ισχύος έως 100 MW.

Επιγραμματικά:

- Άμεση επέκταση των υφιστάμενων υποσταθμών του ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ.
- Τροποποίηση του καθεστώτος χρηματοδότησης των επεκτάσεων έτσι, ώστε ο παραγωγός να επιμερίζεται το κόστος της επέκτασης (*ένταξη στη ράμπα*).
- Άμεση χορήγηση όρων σύνδεσης σε φωτοβολταϊκούς σταθμούς ισχύος έως 1MW, αμέσως μόλις εγκριθεί η μελέτη κατασκευής υποσταθμού.

- Διατήρηση σταθερής της τιμής μέχρι να ολοκληρωθεί η κατασκευή του κάθε φωτοβολταϊκού σταθμού.
- Απαλλαγή από ΕΠΟ, όσον αφορά στην επέκταση υποσταθμού του ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ έως 100 MW.

Δ. Καθορισμός της τιμής αναφοράς.

Ο ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ διατηρεί το δικαίωμα σύνδεσης ενός φωτοβολταϊκού πάρκου με το δίκτυο εντός δώδεκα (12) μηνών από την ημερομηνία υπογραφής της σύμβασης με τον επενδυτή. Κατανοούμε ότι αυτή η χρονική προθεσμία είναι αναγκαία και διασφαλίζει τον ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ σε περίπτωση καθυστέρησης, όσον αφορά στη σύνδεση ενός φωτοβολταϊκού πάρκου.

Ωστόσο, δεν κατανοούμε πώς διασφαλίζεται ο επενδυτής, ο οποίος μπορεί να «βλέπει» την τιμή αναφοράς να μειώνεται – *πιθανώς ακόμη και δύο φορές σε δώδεκα (12) μήνες* –, ενώ έχει έτοιμο το φωτοβολταϊκό πάρκο και περιμένει τη σύνδεση από τον ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ.

Για το λόγο αυτό προτείνουμε την τροποποίηση της σχετικής διάταξης έτσι, ώστε **η τιμή να «κλειδώνει»** όχι με την ηλέκτριση του πάρκου, αλλά **με την κατάθεση δήλωση ετοιμότητας**.

Ακόμα και όταν τα έργα σύνδεσης εκτελούνται από τον επενδυτή, η πρωτοβουλία για την ολοκλήρωση των έργων ενίσχυσης ανήκει στον ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ. Για το λόγο αυτό θα πρέπει η δήλωση ετοιμότητας να μην αφορά και στα έργα ενίσχυσης.

Ε. Πλήρης νομική κατοχύρωση της ανάθεσης των έργων σύνδεσης σε ιδιώτη κατασκευαστή.

Ο ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ εδώ και αρκετό καιρό επιτρέπει την κατασκευή των έργων σύνδεσης από ιδιώτες. Αυτό όμως δεν ισχύει σε όλη τη χώρα. Σε κάποια Περιφερειακή Διεύθυνση επικαλούνται νομοθετικό κενό για την ανάθεση των έργων σύνδεσης σε ιδιώτη εργολάβο, όταν πρόκειται για έργο μικρότερο του 1MW. Πρέπει, λοιπόν, να γίνει αμέσως σχετική νομοθετική ρύθμιση.

ΣΤ. Τροποποίηση της προτεραιότητας για τις Ενεργειακές Κοινότητες.

Για το θέμα της προτεραιότητας που απολαμβάνουν οι Ενεργειακές Κοινότητες, όσον αφορά στη χορήγηση όρων σύνδεσης, η ΠΟΣΠΗΕΦ, όπως έχει ενημερώσει και το υπουργείο προγενέστερα, προτείνει την τροποποίηση της απεριόριστης προτεραιότητας με τη θέσπιση προτεραιότητας ανά τρίμηνο κύκλο κατάθεσης, όπως ακριβώς έχει προτείνει και ο ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ. Επιπλέον, η ΠΟΣΠΗΕΦ ζητά τη θωράκιση των Ενεργειακών Κοινοτήτων με τη θέσπιση μέτρων για την προστασία του θεσμού από τις κατ' επίφαση Ενεργειακές Κοινότητες.

Z. Καθορισμός σταθερών τιμών για τα μικρά φωτοβολταϊκά πάρκα για το έτος 2021.

Οι μεγάλες καθυστερήσεις που σημειώνονται, όσον αφορά στην έκδοση οριστικών όρων σύνδεσης στα φωτοβολταϊκά πάρκα ισχύος έως 1 MW, έχουν ως αποτέλεσμα πολλοί μικρομεσαίοι επενδυτές να έχουν καταθέσει σχετικά αιτήματα από τον Ιανουάριο του 2019, αλλά δυστυχώς να μην έχουν ακόμη λάβει όρους σύνδεσης. Όταν πιθανώς θα λάβουν, εάν τελικώς λάβουν, η τιμή του ηλεκτρικού ρεύματος θα είναι πάρα πολύ χαμηλή και κατά συνέπεια ασύμφορη.

Για το λόγο αυτό και επειδή βεβαίως οι παραγωγοί δεν ευθύνονται για τις παρατηρούμενες καθυστερήσεις εκ μέρους του ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ, η ΠΟΣΠΗΕΦ ζητά οι τιμές να παραμείνουν σταθερές στο σημερινό ύψος ανά κατηγορία – για όλες τις κατηγορίες εκτός διαγωνισμών – για το 2021.

Για την ΠΟΣΠΗΕΦ

Γιάννης Παναγής

Πρόεδρος

Πέτρος Τσικούρας

Γενικός Γραμματέας